

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Årsrapport 2016

Sammanfattning

Varken Eiopa eller någon person som agerar på byråns vägnar är ansvarigt/ansvarig för hur nedanstående uppgifter används.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2018

Print EI-AD-17-001-SV-C ISBN 978-92-95087-89-7 doi:10.2854/600112
PDF EI-AD-17-001-SV-N ISBN 978-92-95214-19-4 ISSN 2529-5926 doi:10.2854/14692

© Eiopa, 2018

Kopiering tillåten med angivande av källan.

För vidareutnyttjande eller kopiering av fotografier eller annat material som inte omfattas av byråns upphovsrätt måste tillstånd begäras direkt från upphovsrättsinnehavaren.

Förord av ordföranden

För att säkerställa sund och effektiv tillsyn av försäkrings- och pensionssektorerna anser Eiopa att det är viktigt att använda ett integrerat arbetssätt med ett helhetsperspektiv vid tillsyn och beteendetillsyn i Europa, och under de senaste åren har Eiopa arbetat hårt för att uppfylla sitt uppdrag i form av högkvalitativ reglering, teknisk rådgivning och tillsyn på unionsnivå. År 2016 var inget undantag och i denna rapport ges djupgående information om vår verksamhet och vad vi har åstadkommit under det senaste året, med betoning på myndighetens åtagande att skapa en gemensam europeisk tillsynskultur med konsekvent tillsynspraxis inom hela Europeiska unionen.

Under 2016 tog Eiopa fram och införde verktyg och projekt för att förbättra tillsynskonvergensen, skydda den finansiella stabiliteten och stärka konsumentskyddet för försäkrings- och förmånstagare i Europeiska unionen. Utöver de omfattande uppgifterna i samband med Solvens II, såsom säker insamling och lagring av uppgifter, lanserade Eiopa en beräkning och ett offentliggörande på månatlig basis av riskfria räntenivåer och offentliggjorde för första gången en rapport om långsiktiga garantiåtgärder. Eiopa genomförde ett EU-täckande stresstest för försäkringar, utarbetade sin makrotillsynsmetod för hantering av de låga räntenivåerna i Solvens II, offentliggjorde sin årsrapport om konsumenttrender och gav råd till Europeiska kommissionen om frågor såsom utarbetandet av en europeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt) och, tillsammans med den gemensamma kommittén, basfakta för investerare avseende paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

Vad gäller tjänstepensioner föreslogs i Eiopas yttrande om ett gemensamt ramverk för riskbedömning och transparens en väg framåt för hantering av den långsiktiga hållbarheten för utfästelser om pensioner och uppmuntrades till anpassningar som görs i rätt tid.

Eiopas omfattande plan för tillsynskonvergens genomfördes genom vidareutveckling av handboken om god tillsynspraxis, arbete med konsekvensrapporter om behandlingen av vissa viktiga frågor inom interna modeller och genomförande av besök vid nationella

tillsynsmyndigheter, tillhandahållande av oberoende återkoppling, ifrågasättande av tillsynspraxis och stöd till förbättringar inom nationell tillsyn genom insatser såsom genomförandet av översyner av balansräkningar. Ytterligare tonvikt lades också på tillsynspraxis med avseende på gränsöverskridande affärsverksamhet.

Myndigheten kommer att bygga vidare på dessa resultat under 2017 när vi stärker vår ställning som en trovärdig tillsynsmyndighet, genom att prioritera en enhetlig tillsynspraxis och att spela en roll för utvecklingen av Europeiska kommissionens agenda inom områden såsom kapitalmarknadsunionen. Eiopa måste förbli redo att reagera på utvecklingen av den politiska miljön och affärsmiljön, i synnerhet den ökande digitaliseringen och den växande användningen av stordata. Eiopa måste säkerställa att myndigheten håller jämna steg med denna utveckling för att reagera på ett ändamålsenligt sätt på de möjligheter och utmaningar som innovationen leder till, så att konsumenter kan utnyttja den men förbli skyddade.

För att uppnå våra mål förlitar vi oss på ett stort antal partner och intressenter. Jag skulle vilja ta tillfället i akt och tacka våra kolleger från de nationella tillsynsmyndigheterna för deras fortsatta samarbete och öppenhet under det gångna året. Jag skulle också vilja tacka Eiopas tillsynsstyrelse och styrelse för deras strategiska åtagande. Att bygga upp en stark europeisk tillsynskultur kommer inte att ske över en natt, men vi arbetar tillsammans och är fast beslutna att skapa positiva förändringar som gynnar europeiska konsumenter.

Gabriel Bernardino

Förord av verkställande direktören

När jag ser tillbaka på 2016 är det med stort nöje jag kan säga att Eiopa uppnådde sitt strategiska mål att bedriva sin verksamhet som en ansvarsfull, kompetent och professionell organisation.

Som alltid utgör strävan att tillhandahålla en hög standard en central del av det sätt som vi arbetar på. Som organisation uppdragar vi kontinuerligt möjligheter att förbättra vår effektivitet och kvaliteten på vårt arbete.

År 2016 inbegrep detta en översyn av Eiopas organisationsstruktur för att säkerställa att vi arbetade så effektivt som möjligt och att våra resurser var planerade på bästa sätt för att genomföra vårt arbetsprogram. Den nya struktur som blev resultatet och som infördes i slutet av 2016 speglade förändringen i Eiopas strategi från reglering till tillsyn och praktisk erfarenhet från de föregående fem åren togs i beaktande vid utvecklingen. Genom förändringarna anpassades personal bättre till organisatoriska prioriteringar, och Eiopa kommer att kunna uppnå sina strategiska mål på ett mer effektivt sätt, i synnerhet som ett resultat av stärkt samordning och ett effektivare arbetssätt inom organisationen.

Förvaltning av resurser, båda mänskliga och finansiella, förblir en prioritering för Eiopa. I slutet av 2016 var 95,7 procent av tjänsterna i tjänsteförteckningen tillsatta, gentemot totalt 139 tjänster. Myndigheten genomförde 26 rekryteringskampanjer under året, men att locka till sig och behålla personal med talang är fortfarande en

utmaning. Vad gäller framtiden genomförde Eiopa under 2016 omfattande arbete med att ta fram ett befogenhetsramverk, för att fastställa de tillsynsbefogenheter som krävs för att möjliggöra myndighetens växande inriktning på tillsyn.

Eiopas driftsbudget för 2016 uppgick till 21 762 500 euro och vid genomförandet av densamma tillämpar Eiopa alla principer och standarder för sund ekonomisk förvaltning. Jag är glad att kunna säga att genomförandegraden för budgeten i slutet av 2016 uppgick till 99,68 procent för åtagandebemyndiganden.

Vad framtiden beträffar tyder det föränderliga politiska landskapet och utvecklingen av affärsmiljön på att Eiopa kommer att behöva vara redo för att aktivt reagera på förändrade prioriteringar och nya uppgifter. En stark organisationskultur kommer att hjälpa oss att göra detta, och det är med stolthet jag bekräftar att Eiopas personal arbetar i enlighet med myndighetens sex värden (effektivitet, oberoende, integritet, ansvar, laganda och transparens). Genom allas vår förståelse av dessa värden kommer vi som organisation att framgångsrikt kunna reagera på framtida utmaningar tillsammans, så att vi kan fortsätta att arbeta mot vårt övergripande mål att stärka konsumentskyddet och den finansiella stabiliteten till gagn för Europas ekonomi, dess näringsliv och framför allt dess medborgare.

Fausto Parente

Inledning

Försäkringar spelar en central roll i samhället. När de fungerar väl tar de på sig risker och bidrar till ekonomisk tillväxt och finansiell stabilitet, vilket i slutändan leder till större ekonomisk trygghet för medborgarna. Med tillgångar på över två tredjedelar av EU:s bruttonationalprodukt (BNP) (73 procent under 2015) ⁽¹⁾ utgör EU:s försäkringssektor en betydande del av finanssektorn. Och med skulder som uppgår till en tredjedel av europeiska hushålls tillgångar är konsumenterna beroende av aspekter av försäkringssektorn för sin framtida inkomst. På samma vis är tjänstepensioner mycket viktiga för att säkerställa att äldre är skyddade mot risk för fattigdom under pensionen. Med tillgångar som är värda ungefär 25 procent av EU:s BNP ⁽²⁾, och mycket mer i vissa länder, växer pensionsfondernas tillgångar snabbt och förser i ökande grad finansmarknaderna med en investeringskälla.

Eiopa inrättades i januari 2011 som ett resultat av reformer av tillsynsstrukturen i EU:s finanssektor. Eiopa är ett oberoende rådgivande EU-organ till Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen. Dess centrala ansvarsområden är att stödja det finansiella systemets stabilitet, säkerställa marknadernas och de finansiella produkternas transparens samt skydda försäkringstagare och personer som omfattas av pensionssystem och förmånstagare inom ramen för desamma.

Eiopas uppdrag är att skydda allmänhetens intressen genom att bidra till att det finansiella systemet är stabilt och effektivt på kort, medellång och lång sikt till gagn för unionens ekonomi, dess medborgare och företag. Detta uppdrag eftersträvas genom att verka för ett sunt ramverk och en enhetlig tillsynspraxis i syfte att skydda rättigheterna för försäkringstagare, medlemmar och förmånstagare i tjänstepensionssystem och stärka allmänhetens förtroende för Europeiska unionens försäkrings- och tjänstepensionssektorer.

Eiopa är en av tre europeiska tillsynsmyndigheter som utgör en viktig del av det europeiska systemet för finansiell tillsyn (ESFS), ett integrerat nätverk av nationella och europeiska tillsynsmyndigheter som tillhandahåller de nödvändiga kopplingarna mellan tillsyn på makro- och mikronivåer, medan daglig tillsyn lämnas åt den nationella nivån.

I denna årsrapport beskrivs myndighetens viktigaste resultat under 2016 inom ramen för dess huvudsakliga verksamhet, dvs. att

- stärka konsumentskyddet,
- förbättra funktionen hos EU:s inre marknad inom området pensioner och försäkringar,
- stärka den finansiella stabiliteten för försäkrings- och tjänstepensionssektorerna, och
- se till att Eiopa är en ansvarsfull, kompetent och professionell organisation.

⁽¹⁾ Källa: Eurostat och Eiopa EU/EES (åter) försäkringsstatistik <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

⁽²⁾ Källa: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

INFORMATIONSRUTA: De viktigaste resultaten under 2016

Basfakta för investerare

Tekniska tillsynsstandarder för basfakta för investerare för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) är en milstolpe för att förbättra transparensen hos investeringsprodukter genom enkel och jämförbar information inom bank-, försäkrings- och värdepapperssektorerna. För första gången kan nu konsumenter enkelt jämföra olika produkter och fatta välgrundade investeringsbeslut som passar deras specifika behov.

Lansering av en EU-täckande tematisk översyn av marknadsbeteende bland försäkringsföretag som bedriver verksamhet inom marknaden för unit-linked-försäkringar.

Tematiska översyner är ett viktigt verktyg inom Eiopas strategi för tillsyn av uppföranderegler och inriktas på specifik finansiell verksamhet eller specifika finansiella produkter där inledande bevis tyder på att konsumenter möjligtvis åsamkas skada. Den översyn som lanserades 2016 inriktades på identifiering av potentiella källor till skador för konsumenter som härrör från förhållandet mellan försäkringsgivare och leverantörer av kapitalförvaltningstjänster. Denna tematiska översyn utgör ett viktigt steg i det faktiska införandet och genomförandet av Eiopas strategi för ett omfattande riskbaserat och förebyggande ramverk för tillsyn av uppföranderegler.

Rådgivning om identifieringen och kalibreringen av riskkategorier för infrastrukturinvesteringar

Investeringar i infrastruktur skulle kunna vara mycket viktiga för försäkringsbranschen. Infrastrukturprojekt kan dock vara komplexa och kräva specifik riskhanteringsexpertis. Eiopa föreslog därför en mer detaljerad metod och skapandet av en separat tillgångsklass inom ramen för standardformeln i Solvens II för investeringar i infrastrukturprojekt. Den föreslagna metoden reducerar på ett meningsfullt sätt riskkostnaderna för godkända infrastrukturprojekt vad gäller kapital och skulder.

Rådgivning om utarbetandet av en inre marknad i EU för privata pensionsprodukter

Eiopas rådgivning som svar på en begäran från Europeiska kommissionen gav viktiga bidrag till debatten om hur privata pensioner kan bidra till att uppfylla behoven av tillhandahållande av tillräckliga pensionsinkomster och att främja utökade långsiktiga investeringar för leverantörer av sådana produkter. På grund av stora skillnader på marknaden för privata pensionsprodukter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) kan endast en stabilitetsmässigt sund och icke-obligatorisk produkt som bevisligen är trovärdig, transparent och kostnadseffektiv på ett framgångsrikt sätt överbrygga hinder och ineffektivitet för gränsöverskridande affärsverksamhet och erbjudanden.

Eiopas beredskap för rapportering inom ramen för Solvens II

I Solvens II-direktivet fastställs rapporteringskrav och en roll för Eiopa när det gäller att på ett säkert sätt samla in och förvalta dessa uppgifter. Under 2016 mottog Eiopa den första uppsättningen av fullständiga rapporteringsuppgifter, en central milstolpe inom Solvens II-projektet. För att åstadkomma detta skapade Eiopa gemensamma mallar och verktyg för rapportering för att hjälpa företagen att uppfylla deras rapporteringsskyldigheter. Eiopa inrättade även ett fullt fungerande centralregister för försäkringsuppgifter, som kommer att bli den mest omfattande och pålitliga databasen för försäkringsföretag. Dessa uppgifter kommer att analyseras och rapporteras för återkoppling till nationella tillsynsmyndigheter och tillföra mervärde.

Månatlig beräkning av riskfria räntenivåer och symmetrisk justering av risken för eget kapital

Centrala delar av Solvens II-ramverket kommer nu att beräknas konsekvent inom Europeiska unionen (EU) och kan reproduceras för (åter)försäkringsföretag med Eiopas månatliga offentliggörande av denna information.

Första årsrapporten om åtgärder för långsiktiga garantier och åtgärder för aktiekursrisk

För första gången presenterade Eiopa en rapport om användningen och inverkan av åtgärder för långsiktiga garantier och åtgärder för aktiekursrisker på europeiska försäkringsgivares finansiella ställning. Resultaten från denna inventering bekräftade en väsentlig inverkan av dessa åtgärder på försäkringsgivares finansiella ställning, samtidigt som det konstaterades att åtgärderna fungerar såsom det var tänkt, inbegripet på finansiell stabilitet såsom påvisades av Eiopas stresstest för försäkringar 2016.

Lansering av översynen av tillgångars kvalitet och översynen av balansräkningar avseende pensions- och försäkringsföretag i Bulgarien

Eiopas roll var grundläggande vid lanseringen av en omfattande bedömning av motståndskraften för båda sektorerna i Bulgarien, vilket ledde till ökad trovärdighet och förtroende från konsumenterna. Eiopa tillhandahöll djupgående expertis och kunskap med avseende på sektorn, delade ordförandeskapet för styrkommittén och ledde arbetets tekniska delar och tog även på sig en ledande roll i framtagningen av metoden för åtgärden.

Eiopas stresstest för försäkringar 2016

Eiopa genomförde sitt EU-täckande stresstest för att bedöma försäkringsgivares sårbarhet och motståndskraft avseende allvarlig ogynnsam marknadsutveckling på grundval av ett gemensamt analytiskt ramverk. Resultaten bekräftade de väsentliga utmaningar för den europeiska försäkringssektorn som utlösts av den nuvarande makroekonomiska miljön. Det utfördes efter genomförandet av Solvens II, och en "högupplöst" bild av de sårbarheter inom sektorn som krävde särskild tillsynsuppmärksamhet tillhandahölls. Eiopa kommer att noggrant övervaka de nationella tillsynsmyndigheternas genomförande av rekommendationerna i syfte att säkerställa ett samordnat bemötande av situationer som kan utgöra ett hot mot den övervakade enhetens bärkraft och sammantaget mot systemet som helhet.

Diskussionsunderlag om potentiell harmonisering av ramverk för återhämtning och resolution för försäkringsgivare

Eiopa tillhandahöll en bild av det nuvarande fragmenterade landskapet och banade väg för ett harmoniserat ramverk för återhämtning och resolution genom att föreslå de grundläggande byggstenarna. Detta ramverk skulle kunna vara ett viktigt steg och en milstolpe mot en mer robust och stabil försäkringsmarknad, till gagn för försäkringstagare.

Yttrande till EU:s institutioner om ett gemensamt ramverk för riskbedömning och transparens för tjänstepensionsinstitut

Detta yttrande utgör ett viktigt steg mot realistisk och riskkänslig information om pensionsfonders finansiella ställning. Eiopas rekommendationer om att modernisera europeisk lagstiftning för pensionsfonder syftar till att stödja tjänstepensionssektorn så att den kan möta nuvarande och framtida utmaningar.

eioopa
EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY